

Високи представник истакао “седам основних начела мировног процеса” научених из искуства Босне и Херцеговине

Високи представник Педи Ешдаун данас је боравио у Лондону, гдје је одржао уводни говор на годишњем састанку Међународног комитета спаса (ИРЦ). Уочи Свјетског дана избјеглица, високи представник је искористио ову прилику да нагласи напредак који је постигнут у Босни и Херцеговини, у седам и по година од потписивања Дејтонског мировног споразума. Високи представник је у свом говору истакао “седам основних начела мировног процеса” који се могу научити из искуства Босне и Херцеговине.

Напомињући како је свијет своју пажњу са БиХ усмјерио ка Косову, Источном Тимору, Авганистану, те у посљедње вријеме Ираку, високи представник је у свом говору упозорио међународну заједницу на опасности недостатка “политичке воље, јединственог циља и апсолутне истрајности да свој посао заврши до краја и постигне трајни успјех”. Потреба за дугорочним ангажманом међународне заједнице посљедњи је од седам начела мировног процеса, који представљају сажетак лекција научених из искуства Босне и Херцеговине.

У свом говору, високи представник је појединачно објаснио сваки од седам принципа, а неки од њих су лекције веома болних искустава у БиХ.

- Прво, мора се израдити план за обнову државе, “и то не на крају, већ доста унапријед. У БиХ нисмо имали такав план за реконструкцију, па смо тек у неколико посљедњих мјесеци успјели израдити План имплементације мисије, у којем је јасно назначено шта је то што покушавамо постићи, на који начин и до када”.

2. Друго, владавина закона мора заживјети што је прије могуће, “прије него што криминал и корупција инфицирају сваки сектор политичког живота и потпуно угуше све ресурсе, угрожавајући сваку шансу за опоравак”.
3. Треће, од суштинског је значаја од самог почетка ићи пуном снагом; “са војног становишта, то значи да од самог почетка треба изградити кредибилитет, док са цивилног аспекта то значи да треба одмах кренути са овлашћењима која су потребна да би се обавио задатак, а не добијати та овлашћења касније”.
4. Четврто, “кључне реформе – од успостављања царинске службе или поуздане пореске основице, реформе полицијских снага и државне службе, до реструктурирања и анализирања судства и трансформације оружаних снага” су неопходне за дугорочни успјех.
5. Пето, присуство међународне заједнице мора бити такво да она може доносити одлуке директно на терену, а “у БиХ ШОХР јећ ад хоц аранжман који функционише изузетно добро”.
6. Шесто, мора постојати “изнимно блиска веза између војних и цивилних аспеката спровођења мира”.
7. И на крају, воља да се задржи исти правац, како би се остварио коначни политички циљ: “за Ирак, тај циљ је вјероватно демократска и просперитетна држава на мирном и сигурном Блиском истоку, а за Босну, тај циљ је Европа”.

Високи представник је у свом говору нагласио да је ова посљедња теза порука коју ће он лично пренијети самиту Европске уније о Западном Балкану који ће се у суботу одржати у Солуну. Високи представник је рекао да “Европа сноси посебну одговорност за Балкан, и морамо помоћи овој регији да одреди своју будућност”. Он је такође истакао да ће такво нешто

“захтијевати вођство, континуиран и значајан финансијски ангажман, те очување политичког интереса”.

Закључујући говор, високи представник је рекао сљедеће: међународна заједница је овдје свакако починила своје грешке, али изазов који је сада пред нама у БиХ је да довршимо оно што смо почели.